

LAIKAS

Nr. 718 - XXXX M.

Concesión Nº 4289
Franqueo Pagado
Concesión Nº 4015
Tarifa Reducida

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL

"EL TIEMPO"

MENDOZA 2280 — 1870 - Avellaneda
Buenos Aires - Tel. 268 - 5027
R. N. de la Prop. Intelectual Nr. 1.202.103
Director Resp.: P. Agustín STEIGVILAS

BUENOS AIRES - ARGENTINA

PERIODICO QUINCENAL LITUANO

ABRIL DE 1987

SVEIKI SULAUKE ŠVENTŲ VELYKŲ!

PREZIDENTO REAGANO SVEIKINIMAS LKB KRONIKAI:

"Kovo 19-toji yra ypatinga diena viso pasaulio lietuviams, ir visiems, kurie brangina žmogaus teisių apsaugojimą, ypač religinę laisvę", pareiškė prezidentas. "Tą dieną, 1972-aisiais metais, paskelbta pirmoji Kronika. Nuo tada, Vakarų pasiekė 72 šio nuostabaus pagrindžio leidinio numeriai. Tai seniausias, pastoviai leidžiamas pagrindžio leidinys sovietų imperijoje.

"Kronika yra švyturys religinės spaudos tamsoje, kuris dokumentuoja sovietų valdžios sistematišką Lietuvos katalikų engimą, įskaitant persekiojimą ir netgi įkalėjimą tuos dvasininkus, kurie moko vaikus tikėjimo tiesų, tikinčiųjų diskriminaciją mokyklose ir darbovietėse; ligoninių personalo atsisakymą leisti suteikti paskutinį patepimą; bažnyčių išniekinimą.

Kronikos leidėjai išvermingai darbuojasi, nepaisant dažnų KGB bandymų susekti ir sustabdyti Kronikos leidimą. Tai, kad sovietų pareigūnams nepavyksta, paliudija Kronikos autorių drąsa. Tai, kad nauji auto-

riai pakeičia tuos, kurie pakliūna į KGB spastus ir yra išsiunčiami į darbo lagerius, parodo kaip plačiai Lietuvos žmonės remia Kroniką.

"Yra tikrai džiugu, kad Amerikos liaudis prisideda prie religinės laisvės gynimo Lietuvoje. Amerikos Balsas ir Laisvosios Europos radijas atlieka svarbią rolę perduodami Kronikos informaciją Lietuvos katalikams, kurie šiaip sau neturėtų progos reguliariai sekti Kronikos žinias sovietų priespaudos sąlygose. Aš pažadu ir toliau remti lietuvių tarnybas Amerikos Balse ir Laisvosios Europos radijuje, taipgi užtikrinant necenzūruotas informacijos tekme Lietuvos žmonėms."

Savo laiško pabaigoje, prezidentas Reaganas pareiškia, kad jis ir jo žmona Nancy meldžiasi už visus Kronikos leidėjus, "nes jie yra didvyriai, stovintys priešakinėje kovos už religinę laisvę fronto linijose". Prezidentas savo laišką baigia trim žodžiais lietuvių kalba: "Telaimina Jus Dievas".

(LIC)

VELYKOS LIETUVOJE - PROCESIJA

milicijos. Man festacijose dalyvavo daugiausiai jaunimas, protestuodamas prieš kirgizų tautos teisių šopinimą ir Kirgizijai primetamą rusinimą. Po demonstracijų buvo praversti valymai Frunzės universitete. Neapdairumu buvo apkaltinti kai kurie vietos komunistų partijos vadovaujantys pareigūnai.

1986 m. Vakarų Vokietijos aviakompanija "Lufthansa" paskelbė priimsianti 10 moterų pilotuoti keleivinius lėktuvus. Tapti lakūnėmis panoro 300 moterų nuo 19 iki 24 m. amžiaus. Atranka buvo labai griežta: kandidatės turėjo būti visiškai sveikos, 170 cm. ūgio, nes žemesnės iš lakūno krėslo nematytų daugybės prietaisų, mokėti valdyti techniką, greitai orientotis. Po bandomojo mokymo specialistai padarė išvadą, kad moterys daug greičiau perpranta sudėtingus elektroninius prietaisus ir geriau "jaučia" dėktuvo vairs.

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS PAMALDŲ TVARKA AVELLANEDA

- 12-IV - Verbų Sekmadienį - 10 val. Verbų šventinimas.
- 16-IV - Did. Ketvirtadienį - 20 val. Iškilmingos Mišios.
- 17-IV - Did. Penktadienį - 20 val. Kryžiaus Pagerbimas.
- 18-IV - Did. Šeštadienį - 21 val. Vėlikų Vigilija.
- 19-IV - Vėlikų Sekmadienį - 7 val. PRISIKĖLIMAS IR MIŠIOS.

TRYS MARIJOS

Anksti rytą,
Vos tik švito,
Susirūpinę kalbėjo:
"Kas tą sunkų akmenį nuris

Nuo angos,
Kur guli Jis?
Ar sargai įleis,
Nenuvarys!"

Bet nėra sargų,
Anei akmens,
Tiktai šviesus
Jaunikaitis

Prie angos:
"Ieškot Jėzaus? -
Jo nėra -
Ir uola štai atvira...

Pasakykite visiems,
Kai sutiksime draugus:
Jisai kėlės
gyvas ir džiugus.

D. Mickutė-Mitkienė

IS VISO PASAULIO

ŠVENTO TĖVO JONO-POVILO II VIEŠNAGĖ ARGENTINOJE

Jau antru kartu Šv. Tėvas Jonas Povilas II apsilankė Argentinoje. Bet šį kartą išbuvo visą savaitę nuo balandžio 6 iki 12 dienos, aplankė šiuos miestus: Buenos Aires, Bahía Blanca, Viedma, Mendoza, Cordoba, Tucuman, Salta, Corrientes, Parana ir Rosario. Visuose miestuose pasakė išsamias kalbas, dalyvaujant minioms žmonių sporto aikštėse ir specialiai įrengtose vietose. Lydėjo nulatos nuncijus monsr. Calabresi, Buenos Aires kardinolas Juan Carlos Aramburu, o kiekviename mieste tos vietos vyskupas.

Lietuviai su ALOS Tarybos pagalba, su pono Juliaus Mičiudo tarpininkavimu išsirūpino sau vietas Luna Parke su lenkais, bei Lietuvių Centro jaunimas pasirodė su šokiais prie Mercado Central balandžio 10 d. Požiūriui Juliui Mičiudui teko toji pareiga, užmegsti kontaktus su įtakingais asmenimis, kad išrūpinti lietuviams vietas

kartu su lenkais Luna Parke.

ALOS Tarybos pirmininkas Raul Stalioraitis, ta proga įteikė sveikinimą raštu popiežiui Jonui Povilui II, perduodamas Argentinos lietuvių linkėjimus!

Ženevoje vykstant tarptautinėm derybom dėl Afganistano krizės sprendimo, afganų režimo karinės aviacijos lėktuvai jau antrą kartą bombardavo Pakistano teritorijoje, pasienyje su Afganistanu, esančias afganų pabėgėlių stovyklas. Antro bombardavimo metu, kuris neseniai buvo vykdytas, pagal turimas informacijas žuvo apie 100 žmonių ir apie 250 sužeisti. Kaip pastebi užsienio spauda, tokie žiaurūs afganų režimo aviacijos puolimai prieš beginklius civilius gyventojus teapsunkina jau ir taip nelengvas derybas, kuriomis yra siekiama išspręsti Afganistano problemą. Puolimai, be to, prieštarauja sovietinės valdžios ir afganų režimo primigtinai skelbiamai susitaikinimo politikai.

Vakaruose tik dabar buvo patirta, kad Kirgizijos sostinėje Frunzėje praėjusių metų rudenį įvyko nacionalistinės manifestacijos, kurių metu būta susirėmimų tarp demonstrantų ir

Užsienio spaudos agentūros pranešė, kad afganų laisvės kovotojų ginkluoti daliniai pastarosiomis dienomis prasiskverbė į Sovietų Sąjungos teritoriją, įvykdydami karinius veiksmus. Afganų rezistencinių grupių sąjunga paankiai įvertino Irano užsienio reikalų ministro pasiūlymą susaukti tarptautinę konferenciją Afganistano klausimu.

IŠ NIJOLĖS SADŪNAITĖS "PRISIMINIMŲ"

DIEVO GLOBOJE

Ne kartą, DIEVUI padedant, iš pat milicininkų panosės pavyko pabėgti. Kartą einant pas KGB persekiojamus pažįstamus, jų kaimyną. KGB informatoriai išėję į koridorių mane įtarė, nes tuoj iškvietė miliciją. Į tą kambarį jie atvažiavo su mašina, bet man pavyko persirengus nuo jų pabėgti. Kitą kartą kilo mintis iš buto tuojau išeiti. Vos išėjau, atėjo milicija tikrinti buto gyventojų pasų, ko dešimtmečiais nebuvo darę.

Kitą kartą einant pas kitus kur pernakvodavau, pamačiau gatvėje stovinčius du milicininkus. Ne kartą sutikdavau ir matydavau stovinčius ar sėdinčius milicininkus - nieko, o šį kartą aiškiai supratau, kad jie manęs laukia. Į butą nėjau, o nuošaliai atsistoju sekiau juos. Po valandėlės paaiškėjo, kad tikrai čia manęs laukė. Šeimininkus klausinėjo apie mane, tik aš tuo metu jau buvau toli nuo tos vietos. Gerasis DIEVAS reikiamu momentu visada man aiškiai padėdavo. Vargšai mano broliai kagebistai ir milicininkai, kiek vargo su manimi turi, pasimelskime, kad jie beieškodami manęs surastų ir pamiltų mūsų Gerąjį Dangiškąjį Tėvą. Dėkoju visiems už maldas!

Ėjau miesto sodeliu link cerkvės, kur turėjau susitikti pažįstamus. Į mane takučiu ėjo vyras. Kai priartėjo, sulėtino žingsnius ir sustojęs nustebejęs nužvelgė mane nuo galvos iki kojų. Ėjau vienplaukė, be jokių užsimaskavimų. Vos man pro jį praėjus, čia pat apsisuko ir ėmė sekti iš paskos. Pagreitinau žingsnius, jis taip pat. "Nejaugi atpažino? kad tik suspėčiau perspėti pažįstamus, kad manęs nelauktų ir neturėtų nemalonumų", - mažiau skubėdama į cerkvę. Ačiū DIEVUI cerkvė buvo pilnutėlė žmonių, vyko pamaldos. Įsimaišius į žmonių minią, apsirišau skarele, užsivilkau megstuką, visą tai turėjau su savimi. Pasisekė ir pažįstamus perspėti, o pati pasitraukiau nuošaliau, prie durų, kur pasienyje stovėjo žemi suoleliai ir ant jų sėdėjo senutės. Cerkvė pilna maldininkų. Po kurio laiko pastebėjau du jaunus vyrus įdomiai apžiūrinėjančius visus esančius cerkvėje. Buvo aišku, kad kažko ieško. Pasivedžiau DIEVO valiai "Aš pasiruošusi!" Priešais mane Vladimiro Švč. Motinėšės ikona (paveikslas). Šmirkštelėjo mintis: "Jei šiandieną manęs neareštuos, tas reikš, kad Švč. Motinėšė nori, jog rašyčiau prisiminimus". Du vyrai pamažu artėjo ir jų akys įdomiai įsisiurbdavo į kiekvieną veidą. Tuo momentu už mano nugaros sėdėjusi senutė atsistojo išeiti, o aš atsėdau į jos vietą, ant žemo suolelio, šalia kitų senučių. Palenkiau galvą, ant kaktos užsitraukiau skarelę. Senutės rolė ne kartą mane gelbėjo. Priešais mus mūru stovėjo žmonės.

Tie jauni vyrai, tikriausiai, į sėdinčias prie sienos senutes ir dėmesio nekrepė, nes cerkvėje sėdi tik visiškai

seni ir ligonys, suolelių nedaug ir vietas užėmė prieš pamaldas. Dėkoju DIEVUI ir Švč. Motinėlei. Kiekviename šventovėje jautiesi patekęs į dangaus prieangį, taip gera širdyje. Nepastebėjau kaip baigėsi pamaldos. Ėmė žmonės skirstytis. Padėjau šalia sėdinčiai senutei atsistoti ir ją lydėdama, kartu su žmonių minia, šėjau pro šautines duris. Šventoriuje ėjau prie pat cerkvės sienos, pasilenkusi, kalbėdama su senute. Ją palydėjau ir įsodinau į autobusą. Mes ėjome kitu keliu ir kryptimi, negu atėjau, nes "uodegos" - seklio nesimatė. Sugrįžus namo tuoj pat sėdau rašyti prisiminimus. O kai sutikau pažįstamus, tada buvusius cerkvėje, jie man pasakė, kad pirmą kartą matė taip grubiai apžiūrinėjant žmones ir labai bijojo kad mane gali atpažinti.

MANO TĖVELIAI

Tiems, kurie prašė mano biografijos, noriu pirmiausiai papasakoti kokius kilnius Tėvus Gerasis Dievas man davė. Cituoju užrašą iš jų situotivių liudijimo: "Sadūnas Jonas, Juozo gimęs 1899 m. ir Rimkutė Veronika, Juozo gimusi 1915 m. 1934 m. gegužės 10 d. susituokė. Registracijos vieta Svedasų Romos Katalikų bažnyčia". Situokė kun. Petras Rauda, buvęs Mamos kapelionas ir auklėtojas.

Mano Tėtis Jonas Sadūnas, gimęs 1899 rugsėjo 8 d., buvo jauniausias iš gausios šeimos. Išaugo penkiese: keturi broliai - Juozas, Sivestras, Kazimieras, Jonas ir sesuo Uršulė. Gimė ir aš Pūsnės kaime, Giedraičių valsčiuje, Ukmergės apskrityje. Buvo gabus, doras ir labai darbštus. Ilgai ganė bandą, savistoviai pasiruošė išlaikė gimnazijos baigimo egzaminus. 1924 m. įstojo į Žemės Ūkio Akademijos skyrių, išlaikė visus semestrinus ir diplominius egzaminus, atliko vienerių metų praktiką, apgynė diplominį darbą ir 1930 Vytauto Didžiojo metais rugsėjo 5 d. gavo diplomuoto agronomo kvalifikaciją ir paliko dirbti dėstytoju toje pat Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijoje. Buvo religingas, bet ypač sustiprėjo tikėjime taip, kad už DIEVĄ galėjo su džiaugsmu mirti, kai aplankė Ljurdą Prancūzijoje. Tai Švč. Motinėšės dovana Tėčiui.

Atostogų metu Tėtis kartu su prof. Ruokiu ir Rusecku daug keliavo: išvažinėjo visą Vakarų Europą, buvo Afrikoje. 1934-V-10 susituokė. Mano Mama - Veronika Rimkutė - Sadūnienė, gimusi 1915 m. rugsėjo pradžioje, gausioje šeimoje: augo aštuoni vaikai, jų tarpe našlaitis pusbrolis, kuris vėliau baigė medicinos institutą. Vienas broliukas Aloyzas mirė kelių metelių diftertijų, buvo labai protingas ir geras. Viso kalbėjo, kad tokie vaikai ilgai negyvena. Gerasis DIEVAS šį angelėlį pasiėmė pas Save. Mama gimė ir augo Juozapavos kaime, Svedasų valsčiuje, Rokiškio ap. Kaip ir Tėtis buvo gabus, dora, darbšti ir giliai religinga. Baigė biržų gimnaziją ir ištekėjusi įstojo į Dotnuvos Žemės Ūkio Akademiją. Mėgdavo su Tėčiu vakarais vaikščioti parko takais.

Už nuostabią žiną dėkoti Dievui, kad išgirsti apie ką jaunavedžiai kalbasi ir labai nustebo išgirde, kad juodu vaikščiodami kalba rožinį. 1935 kovo 22, pektadienį, gimė sūnus, kurį gegužės 12 d. Dotnuvos Romos katalikų bažnyčioje pakrikštijo Jonu - Aloyzu. Vėliau, laukdama manęs, Mama susirgo puliuojančiu pliauritu. Kad "išgelbėtų" Mamos gyvybę gydytojai patarė daryti abortą. Nesutiko, nes tik Vienas DIEVAS yra visų mūsų gyvybės šeimininkas ir tebus Jo valia.

ŠTAI IR AŠ

1938 lepos 22, penktadienį, ankstyrytą, garsiai rėkdama į pasaulį atkeliavau aš. Gimiau Kaune, Donelaičio gatvėje buvusioje ligoninėje. Mane, kaip ir brolių, Mama pagimdė be skausmų ir todėl, pasakojo, vos mane pamačiusi pažvelgė su meile ir pavadino laimingąja. Dabar gydytojai vienbalsiai pripažino, kad tik gimdymas išgelbėjo Motinos gyvybę. Po gimdymo Mama buvo perkelta į sanatoriją, sustiprėti, o mane Tėtis parsivežė į namus. Augino mane kartu su savo seserimi Uršule, kurį mane labai lepinu. Spalio 2 d. Dotnuvos Romos katalikų bažnyčioje, kun. kan. - kankinys Kemėšis pakrikštijo Felicita-Nijole vardais. Mane ir brolių pakrikštijęs kan. Kemėšis buvo vėliau areštuotas ir iškantintas mirė sovietiniam kalėjime. Teilsisi Viešpaties džiaugsmu!

Buvau jau 9 mėnesių ir vaikštinėjau, kai Mama sugrįžo iš sanatorijos. Po kurio laiko Mama kelionėje į bažnyčią labai peršalo ir susirgo kaulų TBC. Diagnozavo pavėluotai, kai vienas nugarkaulio slankstelis deformavosi. Tada paguldė į ligoninę, kur nejudėdama išgulėjo apie 9 mėn. Slankstelis atsistatė į vietą, bet nespėjo apkaikėti. Karas. Ligonius iš ligoninės teko atsistoti, o 1941 m. Tėčiui slapta pranešė, kad Jis su šeima sovietinių okupantų yra įtrauktas į sąrašus išvežti į Sibirą. Paguldęs į vežimą dar nevaikščiojančią Mamą, šalia Jos pasodinęs mane ir brolių, Tėtis išvažiavo iš namų kur akys mato. Taip Gerasis DIEVAS mūsų šeimą išgelbėjo nuo mirties.

Tų metų vežamus į Sibirą vyrus atskirdavo nuo žmonių ir vaikų ir jie beveik visi mirė badu Sibiro taigose. Taigi pirmą kartą mirčiai Sibire sovietiniai okupantai pasmerkė mane dar neturinčią nė trijų metų amžiaus.

O už ką? Vien už tai, kad turėjau dorus, DIEVĄ ir žmones mylinčius tėvus! Juk kiekvienas doras žmogus sovietams didžiausias priešas, nes nė vienas iš jų nevergaus melui!

Sunku buvo Tėčiui su Igone žmona ir dviem mažamečiais vaikais be pastogės ir be pragyvenimo šaltinių. Pagablos ranką ištiesė šventos atminties J. E. Vyskupas - Kankinys Vincentas BORISEVIČIUS, priėmęs Tėtį dėstytoju į Telšių kun. seminariją ir aprūpinęs visą šeimą butu ir duona. Buvau labai gyvo temperamento, anot Mamos, lyg gyvasidabrės, nepasidėdavau ramiai vienoje vietoje. Mama, jaudindamasi dėl mano ateities, Telšių katedroje paaukojo mane Švč. Motinėlei, kurios ypatingą globą iki šios dienos juntu ir iš širdies glumos esu už viską dėkinga.

1945 birželio 10, į mano nevertą širdį pirmą kartą atėjo Jėzus Švč. Sakramente. Tapačią dieną, J. E. Vysk. Kankinys V. B. suteikė man Sutvirtinimo Sakramentą, o vyskupo sesuo Marytė tapo mano sutvirtinimo mama. Iš tų vaikystės dienų išliko mano atmintyje šviesus kaip Šventojo J. E. Vysk. V. BORISEVIČIAUS paveikslas. Jis iš visų išsiskirdavo spinduliuojančiu gerumu ir paprastumu. Jo sesuo man pasakojo, kad J. E. Vysk. V. B. nuo ankstyvos jaunystės meldė DIEVO, kaip didžiausios malonės - kankinystės dovanos. Jo malda buvo išklausyta.

J. E. Vysk. V. B. KALĖJIME

1946 m. buvo areštuotas ir ilgus mėnesius žiauriausiai kankintas Vilniaus KGB rūsiuose. Kai sesuo Marytė nuveždavo perduoti Jam maisto ir rūbų, jai atiduodavo J. E. Vysk. V. B. sudraskytus ir krauju permirkusius baltinius, o kelis kart baltiniai buvo išmirkę srutose rudi ir skalbiant - virinant labai dvokė. J. E. Vysk. V. B. ne kartą laikė srutų pilname karceryje, o kai prarasdavo sąmonę, ištraukdavo iš jo. Tuos visus baltinius pati savo akimis mačiau. Nauji lininiai baltiniai buvo išmarginti didelėmis kraujo dėmėmis ir sudraskyti į kaspinius. Taip žiauriai J. E. Vysk. V. B. kankino norėdami Jį priversti nusilenkti melui. To padaryti nepavyko, Jis liko ištikimas DIEVUI ir TIESAI.

1946 rugpjūčio 26 už tai buvo Vilniaus Aukščiausioje Teisme kagebistų apmuštas ir pasmerkta mirčiai. Sesuo Marytė, Jį pravedant pro ją, prisilietė, raumenų nebebuvo - vien oda ir kaulai, bet iškankintame ir išsekusiame veide spindėjo giedra ir ramybė. Seseriai Jis nusišypsojo, o teisme pasakė tik vieną sakinį: "Prieš DIEVĄ ir žmones aš esu teisus!" Buvęs kartu su J. E. Vysk. V. B. mirtininkų kameroje studentas, stebuklu likęs gyvas, man pasakojo, kad J. E. Vysk. V. (nukelta į 3 pusl.)

ŽINIOS IŠ "LIET. KAT. BAŽNYČIOS KRONIKOS"

Pilviškiai (Vilkaviškio raj.). 1986 m. rugsėjo 13 d. Vilkaviškio raj. Administracinė komisija prie Vykdomojo komiteto, susidedanti iš pirm. J. URBONO, pav. B. BUTKEVICIAUS, sekr. J. GUDŽINSKIENĖS, narių S. KASPARAITIENĖS, G. PABRINKIENĖS ir A. KREIVENIENĖS, nubaudė Pilviškių parapijos kleboną kun. Gvidoną DOVYDAITĮ 25 rub. bauda už ekskursijos į Karaliaučių suorganizavimą.

Nesutikdamas su tokiu nuosprendžiu, kun. G. DOVYDAITIS, rugsėjo 20 d. išsiuntė atvirą laišką rajono Vykd. kom. pirm. pavaduotojui J. URBONUI ir visiems administracinės komisijos nariams.

"Prancūzų revoliucijos metu, kai iš mokyklų buvo pašalinti kryžiai, vieno miesto burmistras pareiškė dėl to apgailėstvimą. Netrukus jis gauna iš prezidento raštą, kuriuo atleidžiamas iš pareigų. Atleistasis nusiuntė prezidentui laišką, kuriame buvo rašoma: "Atleidimo įsakymą pasikabinsiu ant sienos, tai bus mano garbės diplomai, kuris kalbės mūsų vaikams, kad klausyti sąžinės yra švenčiausias dalykas gyvenime". Tuo pačiu tikėu ir tokiu pat jausmų paskatintas ir aš rašau šį laišką.

Raštas, kurį man atsiuntėte, man, kaip kunigui, gėdos nedaro. Priešingai, jis man yra kaip garbės raštas.

Jūs ir Jūsų kolegos, kurie dalyvavo mano nubaudime, galbūt savo sąžinėse esat ramūs, nes elgėtės pagal įstatymą. Netolima ta praeitis, kai žydų tautybės piliečiams Lietuvoje ir kai kuriose kitose šalyse buvo neleidžiamai vaikščioti šaligatviais. Jie turėjo eiti gatvės grūdiniu, skirtu gyvuliams. Tai buvo daroma pagal įstatymus. Tie patys žydai buvo šaudomi, ir tai buvo daroma, taip pat, remiantis įstatymais.

Vokiečių okupacijos metais mano buvęs profesorius kun. kan. dr. J. STAKAUSKAS, būdamas Vilniaus Valstybinio archyvo direktoriumi išgelbėjo nuo mirties 18 žydų. Pagal įstatymus jam už tai grėsė mirtis. Bet jis klausė savo sąžinės, o ne ant kiekvieno stulpo išlipdytų įstatymų. Baisiais karo metais jis išliko nieko nesibijančiu žmogumi, kai daugelis įstatymų leidėjų ir jų vykdytojų išvirto žvėrimis. Jis gelbėjo, kai kiti, remdamiesi įstatymu, su pasimėgimu šaudė tūkstančius.

Kaip istorija ir žmonija įvertino šiuos įstatymus ir jų vykdytojus, šiandieną mums žinoma.

Įstatymai nėra pastovūs, jie keičiasi, nes keičiasi tie, kurie juos leidžia. Gaila visų, kurie saugodami įstatymus, pamiršta būti žmonėmis.

Vargas ir gėda, kai žmogus myli tik save, tik savo malonumus ir patogumus, bet dar didesnis vargas ir gėda, kai žmogus myli tai, ko mylėti neverta, kai žmogus bijo to, ko bijoti negalima ir žemina žmogų; kai žmogus savo gyvenimo dievačiais renkasi tai, kas yra

jo pažeminimas ir gėda.

Kiekvienas mes savo gyvenime daug ko gailimės, tik niekas ir niekada nesigailėjo ir nesigailės, kad padarė ką nors gera.

Kun. G. DOVYDAITIS savo laiške rašo, jog administracinės komisijos posėdyje jam nebuvo leista net pasiaiškinti: "Paprastai paaiškinti terminus, pvz., kas yra ekskursija, nei viena iš penkių moterų nesugebėjo atsakyti. Vietoje paaiškinimo užriko: "Mums netukdykite! Ir tuo posėdis baigėsi".

Laiške nurodoma, jog kaltinamajame akte neatitinka ekskursijos data, neatitinka lankyti objektai. "Rimtų įstaigų vadovai turėtų reikalus rimčiau iširti, priešingu atveju, galima tik apsijuokti. Tokios "žinios" aktuose atsiranda todėl, kad pasikliaujama nuogirdomis arba spėjimais, o tai rimtoms įstaigoms netinka.

Taigi, istorija ir klaidos moko. Būkime mokiniams-mokykimės", - baigia atvirą laišką Pilviškių parapijos klebonas kun. Gvidonas DOVYDAITIS.

Šiluva. Atlaiduose sakyti pamokslus buvo pakviestas Ėržvilko-Paupio klebonas kun. Petras MEILUS. Viskas buvo suderinta su rajono valdžia. Maždaug 10 dienų prieš atlaides RRT įstaiga pranešė, kad kun. P. MEILUI neleidiama sakyti pamokslus Šiluvoje. Padėtį sušvelnino į atlaides atvykę vyskupai, kurie ir be specialaus P. ANILIONIO leidimo pasakė Sumos pamokslus: trečiadienį-kunigų ir blaivybės dieną kalbėjo Telšų vysk. Antanas VAICIUS, išskeldamas tikėjimo grožį ir jėgą, jo svarbą tautos gyvenime; šeštadienį, rugsėjo 13 d., tradicinę Marijos mylėtojų dieną, Sumą laikė ir pamokslą pasakė vysk. Julijonas STEPONAVIČIUS. Vyskupas pamokslu argumentuotai paneigė "Tarybinės moters" žurnalė špauzdintą švč. M. Mariją ir tikinčiųjų jausmus įžeidžiantį straipsnį, ragino visus mels-tis per maldavimo intencija. Sekmadienį Sumą laikė ir pamokslą pasakė vysk. Juozapas PREIKŠAS, primindamas maldininkams šv. Tėvo suteiktą atskirą palaiminimą Šiluvos atlaiduose besimeldžiantiems tikintiesiems. Pirmadienį tikintiesiems kalbėjo vysk. Vincentas SLADKEVIČIUS.

Šiais metais, šv. Tėvo JONO PAU-

MŪSŲ KALINIAI

Balys GAJAUSKAS kalinamas Permėje, ypatingo režimo lageryje BC-389-36. Kalinimo laikas baigiasi 1987 m. balandžio 20 d. Irena GAJAUSKIENĖ, B. GAJAUSKO žmona, paskutinį asmeninį pasimatymą su vyru turėjo 1984 m. bendrą 1985 m. birželio mėn. Nuo 1986 m. birželio mėn. (beveik 5 mėnesiai) artimieji iš B. GAJAUSKO negauna laiškų ir pasimatymų kalėjimo administracija atsako: "(...) Pranešame, kad pil. GAJAUSKUI Baliui už lagerio režimo pažeidimą pasimatymas atimtas... klausimais dėl susirašinėjimo kreiptis pas pil. B. GAJAUSKĄ." Pasirašo lagerio viršininkas DOLMANTOVAS; kartais parašas būna neįskaitomas.

Paskutiniu metu Lietuvą pasiekė žinia, kad B. GAJAUSKAS sunkiai sužeistas-perdurta krūtinė netoli širdies-ir jau du mėnesiai kaip guli ligoninėje. I. GAJAUSKIENĖ, norėdama smulkiau sužinoti apie vyro sveikatos stovį ir įvykusią nelaimę, išsiuntė telegramą lagerio administracijai. Į užklausimą buvo atsakyta sekančiai: "B. GAJAUSKO sveikatos stovis patenkinamas".

Iš kun. Sigito TAMKEVIČIAUS laišku: "Šiandien mintys skrieja į netolimą praeitį. Jau trys metai praėjo nuo tos dienos, kai gegužės 5 d., paaukojęs Nekruvinąją Viešpaties Auką, išėjau iš namų... o laukė labai tolima kelionė, kurioje palydėti gali tik vienas Dievas. Guodžia mintis, kad daug kas palydi malda. Visada šalia savęs jaučiu Tą, kuris pasivadino Tiesa, Keliu ir Gyvenimu. O kas turi Tiesą, žino Kelią ir eina ne į mirtį, o į Gyvenimą, tam visada privalo būti giedras dangus. Esu įsitikinęs, kad kelias į Gyvenimą su Dievu per Uralą nėra nei ilgesnis, nei blogesnis už visus kitus kelius. (...)

Gegužės mėnesio nuotaikos lydi mane ir čia. Kokie brangūs gegužės vakarai buvo per dvidešimt pastoracinio darbo metų... Kaip brangu šiandien prisiminti tuos vakarus, kai šimtai balsų, tarsi viena šeima, traukdavo "Sveika Marija, Motina Dievo". Dar kartą už viską ačiū. Kaip gera žinoti, kad mūsų mažutėje tautoje yra tiek daug plačių širdžių. Duok Dieve, kad šis krikščioniškiausias bruozas-gero darymas artimui-būtų gyvas

LIAUS II paraginti aktyviai dalyvauti Šiluvos atlaiduose, Lietuvos tikintieji pasiryžo iš rugsėjo 13 d. į 14 d., nakį, adoruoti Šiluvos bažnyčioje Švč. Sakramentą ir anksti rytą su Rožnio malda lūpose kelias apeiti apie Šiluvos bažnyčią, prašant Dievo Motinos Marijos palaimos Lietuvos tautai ir visam pasauliui. Atsiteisimo procesijoje dalyvavo keletas šimtų tikinčiųjų, kurių daugumą sudarė jaunimas.

Pet visas aštuonias atlaidų dienas žmonių bažnyčioje buvo itin daug. Išdalinta apie 50.000 šv. Komunijos.

kiekvieno tautiečio širdyje". 1986, gegužis.

P. S. Pagal nuostatus, kaliniui atlikus pusę baismės, peržiūrima jo byla. Paprastai, jei kalinys nėra prasžengęs kalėjimo ar lagerio režimui, jo baismė sutrumpinama arba pakeičiama lengvesne, bet tai taikoma tik kriminaliniams nusikaltėliams. Poltiniams ar dėl tikėjimo nuteistiems asmenims ši "perteisimā" kalėjimo administracija ir saugumas naudoja kaip papildomą bandymą palaužti žmogaus valią, jo įsitikinimus, ir priversti, atsiskius savo pažiūrų, parašyti malonės prašymą. Toks bandymas, žmonių vadinamas "smegenų praplovimas" buvo atliktas ir su kun. S. TAMKEVIČIUMI. Liepos 29-30 d.d. lėktuvu iš Permės jis buvo pristatytas į Vilniaus KGB būstinę. Čia jį išlaikė iki Rugsėjo 29 d. Kun. S. TAMKEVIČIAUS pasakojimu, čekistai su juo elgėsi mandagiai ir pagarbiai.

Stengiantis sužadinti didesnę laisvės ilgesį, kun. S. TAMKEVIČIUI buvo parodyti 3 video filmai, susieti su Lietuvos bažnytinių gyvenimu, viename iš jų J. E. vyskupo J. PREIKŠO ingresso Kauno Katedroje iškilnių įrašas. Rugsėjo 19-20-21 d.d. kun. S. TAMKEVIČIUI buvo leista po 2 valandas pasimatyti su broliais ir buvusią šeimininke O. DRANGINYTE.

Pasimatymų su artimaisiais metu kun. S. TAMKEVIČIUS pareiškė, kad rašyti malonės prašymą atsisakė, todėl, savaimė aišku, į laisvę išeis tik tokiu atveju, jei dėl vienokių ar kitokių politinių sumetimų, "išmes už KGB būstinės vartų".

Rugsėjo 29 d. kun. S. TAMKEVIČIUS etapu (traukiniu, kuriuo vežami kaliniai) iš Vilniaus buvo išsiųstas atgal į Pernę ir po dvi savaites trukusios kelionės pristatytas į ankstesnę kalinimo vietą; įdarbintas, kaip ir anksčiau, virtuvėje.

Rašo Vladas LAPIENIS: "Netenka bijoti jokios ateities, nes kaip ši diena, taip ir visos kitos, ateina iš Dievo. Jei ateis nemalonumų, vargų, pažeminimų, kančių dienos-būkime ramūs: ateina Viešpats! Jis atneša taurę kančių, kartu Jis atneša dar daugiau malonės, šviesos ir ddelių jėgų, kad viską darytume su meile: kentėtume, dėkote ir laimėtume". 1986-10-28.

Iš Povilo PEČELIŪNO laiško: "Šiais metais gaunu labai mažai laiškų ne tik iš svetur, bet ir iš Lietuvos. (...)

Bekompromis nē baigtis-štai kelrodė žvaigždė, kuri neleis paklysti, iš čia ir išvermė. Nėra nieko įdomesnio, ką galėčiau parašyti. Kas gali būti ypatingesnio pilkiausioje vnatvėje, beveik saloj tarp miškų, pelkių ir vandens. Ir dar Sibiro šiaurėj.

Ko labiausiai trūksta? Deguonies! Man, turinčiam žemą kraujo spaudimą, tikrai ne kas, bet argi tai svarbiausia? Kantrybė, išvermė ir kuo mažiau galvoti apie save! Juk kitiems dar daugiau".

SEKMADIENIO R I M Ė I A I

VELYKOS - ATSINAUJINIMO ŠVENTĖ

Mums lietuviams pagrindinė metinė šventė yra Velykos, nes toji šventė mus kviečia į naują gyvenimą, į atsinaujinimą Kristuje.

Popiežius Pijus X šio amžiaus pradžininkas davė šūkį visai savo misijai: "VISA ATNAUJINTI KRISTUJE". Atnaujinimo darbą pop. Pius X pradėjo vienoje rankoje laikydamas katekizmą, o kitoje kieliką su ostija. Tai du įrankiai, dvi veiksmingos priemonės einant atsinaujinimo keliu.

1. **KATEKIZMAS** tai yra katalikų Bažnyčios mokslo santrauka, arba religijos vadovas, kad kiekvienas tikintysis pažintų gerai savo tikėjimą. Jei šiandien yra pas mus tiek naujų sektų ir turi pasekėjų net iš katalikų eilių, tai yra ženklas, kad ne visi išmoko katekizmą ir jo laikėsi. Negana yra žinoti katekizmo tiesas, bet reikia jas vykdyti gyvenime, jei norime kad būtume apšviesti tikraja tiesa, atnešta Kristaus jau 2000 metų atgal. Katekizmo tiesas, tas turi paimti į savo rankas Šv. Raštą ir įsigilinti. Šv. Raštas yra Dievo įkvėptų žmonių parašyta knyga, kad apšviestų mūsų protą su dieviškomis tiesomis, kurios žmogaus protą išlaisvina iš klaidų ir senų prietarų. Dievo žodis yra šviesa, kuri nušviečia mūsų kelią tamsumoje.

2. **KIELIKAS** tai simbolis sakramentinio gyvenimo. Negana yra turėti Dievo žodį, bet dar reikalingos yra priemonės: sakramentai, kad palaistyti Dievo malones, kad jos augtų, žydėtų ir atneštų vaisių savo metu. Sustosime prie dviejų sakramentų, kuriuos tikintieji priima velykiniu metu, tai išpažintis-atgailos sakramentas ir Šv. Komunija. Kad galėtume tinkamai priimti Kristų Šv. Eucharistijoje, visų pirmą turime apvalyti savo širdis atgailos ašaromis išpažindami sa-

vo nuodemes ir gaudami jų atleidimą per kunigo lūpas.

Kaikurie bando išsiteisinti išpažinties atlikimą, sakydami, kad jie savo nuodemes išpažįsta tiesiog pačiam Dievui. Tačiau pats Dievas siuntė savo Sūnų-Kristų, o Kristus išpažinties galią-atleisti žmonių nuodemes suteikė savo apaštalams, o šie pastarieji suteikė vyskupams, o vyskupai kunigams, kad tikintieji būtų aprūpinti nuodemių atleidimu ir gyventų Dievo vaikų laisvėje, galėtų priimti Kristaus Kūną Šv. Komunijoje.

Šv. Komunija yra didis sakramentas, kuriame pats Kristus mums atiduoda su savo Kūnu ir Krauju, su dievyte ir žmogyste, susijungdamas su mumis, kad visų kartu sudarytume vieną Kristaus mystinį Kūną - jo Bažnyčią. Kad priklausyti prie Kristaus Bažnyčios negana yra būti pakrikštytam, bet reikalinga yra apšvialus nuodemių, jungtis su Kristumi Šv. Komunijoje.

Štai kodėl Šv. Mišios yra krikščioniško gyvenimo centras ir šaltinis nes jose mes visi esame apšviesti ir pamokinti gyvu Dievo žodžiu ir maitinami paties Kristaus Kūnu ir Krauju. Šv. Mišios yra Bažnyčios atsinaujinimo gyvas šaltinis, kuris trykšta iš Kristaus dieviško asmens, kad mus apvalytų, apšviestų ir pašventintų ir priruoštų dalyvauti didžioje šventėje, į kurią mes visi esame pašaukti dalyvauti prie Dievo stalo su visais šventaisiais.

.... Kun. Augustinas Steigvilas

IŠ NIJOLĖS SADŪNAITĖS "PRISIMINIMŲ"

(atke'ta iš 2 pusl.)

B. visus stiprino dvasia, paaškindavo tikėjimo tiesas, sakydavo konferencijas, bet daugiausiai laiko susikaupęs klūpėdamas me'sdavosi. Gavęs maisto sustinėlį tuoj pat visiems išdalydavau, sau visai nepasilikdamas. Kai Jį išvesdavo tardymui, matyt vis tikėjosi sulaužyti Jo ištikimybę **TIESAI**, išdavo lyg į mirtį ir visus palaimindavo. Ne kartą į kamerą įnešdavo be sąmonės. Jo galvą sukaustidavo ir spausdavo geležiniais lankais, kol Jis prarasdavo sąmonę. Bet galingos J. E. Vysk. V. B. dvasios pavergti melui nepavyko.

J. E. MIRTIES VIETOVĖ

Vieną kartą Jo palaiminimas buvo paskutinis, nes išvedė iš kameros daugiau nebeatvedė. J. E. Vysk. V. B. ir kun. Pranciškus GUSTAITIS

buvo sušaudyti Vilniaus Gedimino kalno papėdėje, už Vėlnelės esančiame kareivių garnisone k'eme. Ankstų rytą Juodu atvežė dengta mašina, abu iškėlė, nes patys nebepastovėjo, surėmė kaip pėdus nugaromis vieną su kitu ir p'stoleto šūviais į smilkinius nužudė. Kai sukniubo, kojos spyriu pervertė veidais žemyn. Rankos už nugaros buvo surištos virve. Virvę peiliu perpiovė, rankas išlaisvino. Dar keli kojų spyriai ir kankinų kūnai buvo įmesti į čia pat iškastą duobę. Duobę kareiviai tuoj pat užkasė, kapą sulygino su kiemo žeme, kad neliktų nė žymės kur palaidoti.

Apie J. E. Vysk. V. B. sušaudymo datą ir vietą vienas iš KGB darbuotojų, tyčia ten dirbęs, kad kiek galima padėtų kaliniams, pranešė savo gimnazistei, kuri kaip ir visi geros valios lietuviai labai gerbė J. E. Vyskupą. Ji, tą ankstyvą rytą užlipo į Gedimino

RELIGINĖS ŽINIOS

Švėkšnoje vyskupui Antanui Vaičiui teikiant Sutvirtinimo sakramentą, jį priėmė daugiau kaip 1500 vaikų ir jaunuolių.

Italijoje išaugo stiprus antikomunistinio jaunimo judėjimas, pasivadinęs "Bendruomenė ir išlaisvinimas". Jau sutelkė apie 150.000 narių. Jie pradėjo turėti įtakos net ir rinkimuose, praveddami savus žmones net ir į Europos parlamentą.

Miunchenas. Tarptautinės organizacijos "Tikėjimas antrajame pasaulyje" informacijų biuletenis atkreipia dėmesį į ukrainiečio žmogaus teisių gynėjo Anatolij Marčenko tragišką likimą sovietinėje nelaisvėje. Iš Permės lager'o Marčenko 1985 metų pabaigoje buvo perke'tas į Čistopolio kalėjimą, kur yra kalinamas pačiomis griežčiausiomis sąlygomis. Pastaruoju laiku buvęs kelis kartus sumuštas ligi sąmonės netekimo. Nuo smūgių yra jau apkurtes, be to, penki žiaurus kalinimo metai Permės lageryje visiškai pakirto jo sveikatą. Nežiūrint to, dabar Čistopolio kalėjime yra dažnai siunčiamas į izoliatorių, kur beveik be maisto yra išlaikomas ištisas savaites. Marčenko nuo 1981 m. atlieka dešimties metų kalėjimo ir 5-rių metų tremties bausmę. Jis buvo apkaltintas sovietinės santvarkos šmeižimu dėl to, kad buvo iškėlęs į viešumą nežmonišką sovietinio režimo elgesį su kitaminčiais ir sąžinės bei politiniais kaliniais.

Lenkijos vyskupai išleido ganytojišką laišką, kuris buvo perskaitytas visose bažnyčiose. Laiške neigiamai pasisakoma prieš vyriausybės informacijų priemonių piktnaudžiavimą niekinant tikėjimą, krikščionybę. Katalikai raginami kritiškai priimti tokius radio, televizijos, spaudos propagandinius iškrypimus.

Brazilijos vyskupų suvažiavime buvo visiems vyskupams įteikta į portugalų kalbą išversta Sibiro lietuvačių maldoknygė. Ją išvertė salėzietis kun. Pranas Gavėnas, Kunigų vienybės pirmninkas. Prie maldoknygės pridėtas trumpas pranešimas apie dabartinę Lietuvos ir jos Bažnyčios padėtį. Minint Lietuvos krikšto jubiliejų, šv. mišioms su'ko vadovauti Brazilijos kardinolas Avaristo Arns. Ta proga tautinėje šventovėje Aparacidoje bus pastatytas lietuviškas kryžius.

ka'ną ir pasislėpė krūmuose. Visą tai pati matė, o vėliau man papasakojo: "Buvo taip baisu, kad ilgą laiką negalėdavau miegoti, taip buvau sukręsta. Visa tai tebestovi akyse. Niekada nebeičiau to žiūrėti."

Mūsų J. E. Vysk. Kankinio Mečislovo Reinio žodžiais: "Palaiminti nenusilenkę prieš melą, Jie gyvena amžinai! J'e stiprina mūsų gretas!"

—Visi Lietuvos šventieji kankiniai, melskite už mus!

(Bus daugiau)

Kiaukliai, 1986 m. birželio 3 d. Kiauklių kapinėse buvo palaidota Bajorų kaimo gyventoja Teofilė GAI-DAMAVIČIENĖ, kun. Prano GAI-DOS, redaguojančio "Tėviškės žiburius", motina. Vėlionė buvo sulaukusi 94 metų amžiaus, iš kur'ų 10 metų kartu su kitais šeimos nariais praleidusi Igarkoje, Sibiro tremtyje. Šv. Mišias už mirusios vėlė k'ncelebravo parapijos klebonas kun. Rokas PUZONAS su kaimyninių parapijų kunigais. Liepos 16 d. kun. R. PUZONAS gavo raštišką kvietimą į Širvintų rajono vykdomąjį komitetą, kur bus nagrinėjama administracinė byla dėl T. GAIDAMAVIČIENĖS laidotuvių. Pareigūnai grasino bausti kunigą už kiekvieno mirusiojo palydėjimą į kapines. Klebonas paaiškino, kad niekada nesilaikys įstatymų, prieštaraujančių Bažnyčios įstatymams bei tradicijoms, ir paprašė ateityje panašiais reikalais jo netrukdyti.

Liepos 22 d. kun. R. PUZONAS gavo pranešimą, kad už a.a. T. GAIDAMAVIČIENĖS laidtuves jam paskirta 50 rub. bauda.

Kunigui pareiškus, kad tokios baudos yra neteisėtos, kad tai jis laiko tikinčiųjų diskriminacija, pareigūnai, prie kviestinių Algim. DANILEVIČIAUS ir Arūno NAINOS iš kunigo asmeninės bibliotekos išsirinko maždaug 17 knygų už 50 rub. sumą ir surašė "turto arešto aktą". Klebonas pasirašyti po aktu atsisakė.

Rozalimas (Pakruojo raj.). 1986 m. birželio 8 d. Rozalimo bažnyčioje buvo švenčiami didieji Jėzaus Širdies atldai. Parapijos klebonas kun. Anicetas KISIELIUS pakvietė sakyti pamokslą Šeduvos kleboną kan. Bronių ANTANAITĮ. Likus maždaug savitei iki atldų, rajono pareigūnai teiravosi pas bažnyčios komiteto pirmninką, kas iš kunigų atlaiduose sakys pamokslus. Pirm. paaiškino, kad yra pakviestas kan. B. ANTANAITIS. Prieš pat atlaidus rajono vykdomojo komiteto pirm. pavaduotoja telefonu pranešė klebonui, kad rajono valdžia, suderinus su Vėniumi, draudžia kan. B. ANTANAIČIUI sakyti pamokslą Rozalimo bažnyčioje. "Tegul kan. B. ANTANAITIS suglaudžia sparne lius! Tegul pakeičia gyvenimo būdą! Tegul atsisako ekstremistinių pažiūrų" karščiavosi pavaduotoja.

Panevėžio katedroje rugpjūčio 29 d. įvyko Lietuvos bažnytinės provincijos ir Panevėžio vyskupijos 60 m. sukakties minėjimas. Dalyvavo visi Lietuvos vyskupai, išskyrus vysk. Krikščiūną. Katedra buvo perpildyta tikinčiųjų.

Kanadoje apie dešimt anglų kunigų pareiškė norą tapti katalikų kunigais. Kadangi jie vedę, tai paprašytas Vatikanas duoti leidimą. Kanados vyskupų konferencija jų išventinimui pritarė.

MŪSU MIRUSIEJI

† Elena Albina Šukytė de Marracini, mirus vasario 27 d. (nekrologas tilpo praeitame "Laiko" numery).

† Eleonora Jasinevičienė. Ilgame tē choristė š.m. kovo mėn. 29 d. vakare mirė Finochieto ligoninėje Avellanedos mieste. Šioje ligoninėje išbuvo apie mėnesį laiko, bet gydytojais jau negalėjo pagydyti dėl užsėnėjusių inkstų ligos, Viešpats pasišaukė pas save. Eleonora Jasinevičienė savu laiku buvo marijonų virėja, o išėjus pensijon atsidėjo lietuviškų knygų ir laikraščių skaitymui ir mal-dai.

Giliamė liūdesyje liko jos sūnus Tadas Jasinevičius ir anukas Luis Jasinevičius, kurie gyvena Chascomus mieste. Buvo palaidota su religinėmis apeigomis š.m. kovo mėn. 31 d. Avellanedos kapuose, Išėkis ramybėje Argentinos žemelėje!

† Elena Turauskienė, gimusi Paryžiuje 1906 m. kovo 15 d., mirė 25 d. vasario 1987 m. Ji buvo dukterė Elenos Jankauskienės - Jurgeionytės ir našlė buvusio ELTOS direktoriaus ir Lietuvos atstovo Čekoslovakijoje ir Šveicarijoje Edvardo Turausko. Liūdi sesuo Birutė Prapuolenienė ir šeima Čikagoje ir anksčiau mirusios sesers Anelės Masiulienės palikuonys Europoje ir Amerikoje.

V. VOKIETIJOS SPAUDOS
ATSILIEPIMAS

APIE VIENOS KONFERENCIJĄ
Dienraštis FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG gan plačiai aprašo pabaltiečių protestus ir demonstracijas prie Vienos konferencijos. Duodame labai trumpą santrauką mus liečiančių paragrafų.

Po antrašte "Pabaltiečiai nori pralaužti tylos mūrą", laikraštis aprašo Baltų Tarybos protestus prieš Pabaltijo kraštų okupaciją ir rusifikaciją, ir pamini, kad pernykštis Pabaltijo Tribuno'as Kopenhagoje vėl patvirtintų tautų laisvės ir nepraklausomybės reikalavimus. Cituojami estų ir latvių atstovų pareiškimai apie nesilaikymą Helsinkio pakto nutarimų, duodami pavyzdžiai pašto cenzūros, radijo trukdymų ir t.t. Latviai taip pat protestavo prieš jų tautiečių siuntimą į Černobylio avarijos valymo darbus. (FAZ, Nr. 256, 1986-XI-4).

Straipsnis "Vakar Baltijos kraštai, šiandien Afganistanas, rytoj visas pa-

† Kun. dr. Juozas Vaišnora, MIC, gimęs 1905 m. sausio 15 d. Puskelnų k., Marijampolės v's. ir aps., mirė kovo 18 d. Romoje. Mokėsi Marijampolės g.mn., studijavo Lietuvos univ. ir Angelicum Romoje, kur gavo filosofijos ir teologijos dr. laipsnius. Į marijonų vienuoliją įstojo 1926-VII-1; kunigu išventintas 1932-VII-24. Baigęs mokslus, liko marijonų centri-niuose namuose, kur ėjo įvairias pareigas: namo vyresniojo, studentų pref., ekonomo. Nuo 1938-I-1 Lietuvos marijonų provincijolas. 1939 - viceprov. Pasitraukęs į Vakarus gyveno įvairiose Vokietijos ir Austrijos vietovėse, ėjo įvairias pareigas ir dirbo UNRA ir IRO skyriuose. 1950 - I-1 nuvyko į Romą ir buvo paskirtas marijonų centre iš karto gen. ekonomo, vyr. tarybos nario ir gen. prokuratoriaus pareigoms. Nuo 1963 XI Vienuolijų kongregacijoje naujų vienuolijų ir jų įstatų aprobavimo kom. narys, Balfo įgaliotinis Italijoje. Spaudoje pradėjo bendradarbiauti dar būdamas moksleivių ir bendradarbiavo visuose lietuvių katalikų laikraščiuose ir žurnaluose, bei Vaticano spaudiniuose, Lietuvos enciklopedijoje ir ktur. Yra išleidęs keletą knygų. 1967-IV-29 marijonų vadovybės išrinktas gen. postulatoriumi arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos byloje, kurią privedė iki birželio 28 dienos beatifikacijos, bet nesulaukęs iškilnių, iškeliavo į amžinybę, išspaudinęs keletą knygelių apie naująjį palaimintoją.

† Vincenta Matulaitytė-Lozoraitienė, mirė kovo 25 d. Romoje. Velionė buvo gimusi 1896-VII-19 Domeikuose, Vilkaviškio aps. 1914 baigė Petrapily Šv. Kotrynos gimn. ir 1917 prancūzų kalbos kursus. 1918 grįžusi Lietuvon dirbo Vilniuje ir vėliau Kaune užsienio reikalų min. 1923 išteikė už Stasio Lozoračio ir su juo išsikėlė į Berlyną 1933-39 Lietuvoje, o nuo 1939 gyveno Romoje iki mirties. Ten ir palaidota.

saulis" (Nr. 257, 1986-XI-5), aprašo protesto žygį per Vienos centrą, kuriame dalyvavo daugiau kaip 400 pabaltiečių, ir jų plakatus ir šūkius. Korrespondentas susidomėjo moterimi kalinė drabužiuose, ant grandinės vedančią mešką su raudona žvaigžde, ji nešė plakatą su užrašu "Maskva trypia žmonių teises".

Helsinkio grupių veiklos apžvalgoje su antrašte "Beveik visi Helsinkio grupių nariai kalėjime arba tremtyje" (Nr. 263, 1986-XI-12) minima jų paminėjimo valanda, per kurią Tomas Venclova papasakojo apie savo grupės likimą. Iš vienuolikos jos narių penki buvo išsiųsti į darbo lagerius, vienas yra psichiatrinėje ligoninėje, vienas prarado gyvybę neaiškiose aplinkybėse, du (sena moteris ir kunigas) mirė savo mirtimi, "jei taip galima sakyti, po visų persekiojimų, tardymų ir kraštų specialiai numatytų proceso pagreitinimui". Du nariai, tarp jų ir Venclova, šiandien yra vakaruose.

† Zosė Grizienė, mirė kovo 6 d. Berisso mieste. Išliūdesy liko dukterė Adėlė su žentu Antanu Jociu, anūkės: Adriana Monika su vyru Victor Manuel Estrano ir sūneliu (proanūku) Victor Manuel, 9 mėnesių amžiaus, Claudia Mabel, kiti giminiečiai, kaimynai ir draugai. Palaidota Parque Berisso kapinėse. Lietuviams gerai žinoma dainininkė Adriana su šeima buvo iš Venecuelos atvykusi apsilankyti ir dalyvavo senelės šermenyse ir laidotuvsė.

† Juozas Leškevičius, našlys gyvenęs Laferrere miestelyje netoli Bs. Aires š.m. vasario mėn. 1 dieną mirė ligoninėje. Argentinoje neturėjo jokių giminų, todėl namas su turtu paliko valdžiai.

† Stasys Deveikis po ilgos ir sunkios ligos mirė sausio 28 d. Los Angeles mieste. Liūdesyje liko jo žmona Ona Lekytė Deveikienė, brolis Vytautas su žmona Stase ir sūnum Vytautu Kalifornijoje. Argentinoje liko giminaičiai Deveikai.

Venclova įvertina, kad Lietuvos Helsinkio grupės nariai savo pastangose igyvendinti Helsinkio pakto nutarimus vartojo tikrai "taikias priemones". Jis taip pat pabrėžė, kad tokie patys žmogaus teisių pažeidimai kaip Lietuvoje — uždraudimas laisvos kalbos, religinės laisvės ir t.t. — taip pat daromi Rusijoje ir kituose Rytų Europos kraštuose. Lietuviai ir ukrainiečiai čia turi ypatingų sunkumų ir rūpesčių, norėdami išlaikyti savo kalbą ir kultūrą ir trokšdami laisvės. Venclova taip pat apibūdino sunkų likimą Lietuvos Helsinkio grupės nario-įkūrėjo Viktoro Petkaus. Jis 1978 m. buvo nuteistas 10 metų darbo stovykloje ir 5 metams tremties. Mes tikimės — sakė Venclova — kad Vienos konferencija atkreips dėmesį į tragišką Viktoro Petkaus likimą. E. L.

LKB KRONIKOS PENKIOLIKOS
METŲ SUKAKTIS PAMINĖTA
KAPITOLIUJE

Šimtas su viršum žmonių kovo 19 dieną susirinko kapitoliuje Washingtone paminėti LKB Kronikos penkiolikos metų sukaktį.

Priėmimą bendrai surengė kongresmenas John Miller, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Washingtono veikias tyrimo Institutas Religijos ir Demokratijos reikalams. Į jį atsilankė kongresmenai ir jų štabo nariai, Valstybės departamento pareigūnai, atstovai iš įvairių religinių ir žmogaus teisių organizacijų ir Washingtono bei jo apylinkių lietuviai. Šalia Millerio, priėmime dalyvavo kongresmenai Dornan, Levine ir Feighan bei kongresmenų Kennedy, Ritter, Yatron ir Barton ir senatorių Metzbaum ir Lautenberg pasiųsti atstovai. Daugiau negu pusė svečių atstovavo kitataučių institucijas, besidominčias Lietuva ar tiesiogiai dirbančias persekiojamų lietuvių naudai, kaip pvz. JAV Kongreso Helsinkio komisija, National

Center for Public Policy Research, Christian Response International, ir visa eilė kitų.

Šia proga kongresmenas Milleris, respublikonas iš Washingtono valstijos, pranešė, kad JAV Kongrese yra steigiamas religinės laisvės pakomisė Lietuvos katalikams. "Neturiu daug lietuvių savo distrikte ir nesu lietuvis, nei katalikas..., bet esu įsitikinęs, kad ši pakomisė yra nepaprastai svarbi, nes ji gina pagrindinę žmogaus teisę, būtent religinę laisvę", aiškino kongresmenas Milleris.

KONGRESMENAI RAGINA
KALIFORNIJOS
GUBERNATORIŲ SUTEIKTI
"GARBĖS PILIETYBĘ"
GAJAUSKUI

Dešimt JAV Kongreso narių iš Kalifornijos valstijos neseniai kreipėsi į Kalifornijos gubernatorių George Deukmejian su prašymu, kad jis suteiktų Kalifornijos "garbės pilietybę" politiniam kaliniui Baliui Gajauskui.

Š.m. vasario 17 d. datuotame laiške kongresmenai Robert Badham, Howard Berman, Barbara Boxer, Robert K. Dornan, David Dreier, Bob Lagomarsino, Tom Lantos, Mel Levine, Matthew G. Martinez ir Carlos Moorhead teigia, kad garbės pilietybės suteikimas Gajauskui būtų humaniškas ir simboliškas gestas, kuris suteiktų vilties Gajausko tetai bei jos šeimai, gyvenantiems Kalifornijoje. Taipogi, anot laiško autorių, Gajausko byla taptų svarbesnė sovietų aktyse.

Kongresmenai atkreipė gubernatoriaus Deukmejian dėmesį į tai, kad Gajauskas, ilgiausiai kalinamas politinis kalnys visoj Sovietų Sąjungoj, 1981 m. buvo apdovanotas Rothko Foundation premija už jo pasiryžimą ginti tiesą ir laisvę.

Patikslinimas LIC žinios datuotos 1987 kovo 10:

"TAMKEVIČIUS IR PETKUS
PARVEŽTI Į VILNIŲ"

Neseniai paleistas kalnys Vytautas Skuodis patikslino anksčiau paskelbtą žinią apie sąžalies kalinių kun. Sigito Tamkevičiaus ir Viktoro Petkaus atgabenimą į Vilnių, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Nors kun. Sigitas Tamkevičius buvo atgabentas iš lagerio į Vilnių, kur jis tebesėdi KGB kalėjime, Skuodis patvirtino, kad Viktoras Petkus nebuvo sugražintas, o dar tebelaikomas Permės lageryje.

Lietuvos Helsinkio grupės steigėjas Petkus atlieka 15 metų bausmę, kuri baigiasi 1992 m., Permės ypatingojo režimo 36-1 lageryje. Kol kas, Gorbaciovo amnestijos dekretai nepalietė nei vieno politinio kalinio, sėdinčio ypatingojo režimo lageryje. Ypatin gojo režimo lageriai yra skirti "ypač pavojingiems recidivistams". Šalia Petkaus, Permės 36-1 lageryje yra ir 35 metus iškalėjęs sovietų gulage Balys Gajauskas. (LIC)

Mielas skaitytojau,
ar jau užsimokėjai
LAIKO prenumeratą?

LAIKAS

RELIGINIO
PATRIJOTINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingi Redaktoriai — Tėvai Marijonai. Administratorius — Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražnami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje Austr. 10,00. Kaitur — metams 10 dol. Oro paštas metams 15 dol. Europa — metams 14 dol.

XXXX Metai — Nr. 718

1987 Balandžio mėn.

Jonas ir Katalina Čekanauskai atšventė auksinį jubiliejų

Š.m. kovo mėn. 27 d. Jonas ir Katalina (Povilauskaitė) Čekanauskai Aušros Vartų parapijos bažnyčioje kartu su savo vaikais ir anukais dalyvavo padėkos mišiose, sukakus 50 metų vedybinio gyvenimo. Laike Šv. Mišių giedojo parapijos jaunimo cho-

SVEČIAS IŠ ČIKAGOS

Jaunuolis A. Juška porą mėnesių buvo atvykęs iš Čikagos savo profesijos reikalais. Jis dirba vaistų gamyboje, turėjo apžiūrėti Florencio Varela esančią vaistų gamyklą. Ta proga aplankė g. mines: Glembos šeimą Avellanedoje ir lietuvių parapiją, turėjo pokalbį su "Laiko" redakcija.

RUOŠIASI VESTUVĖMS

Gustavo Szopas š.m. gegužės 16 d. turės vestuves su panele Claudia Maria Spagnuolo Tandil mieste, kur gyvena jaunosios tėveliai.

Gustavo Szopas savu laiku buvo skautininkas, priklausė prie Susivienijimo draugijos, domisi lietuviška veikla. Jo sužadėtinė Claudia Maria yra Mokytoja. Po vestuvių Gustavas apsigyvens pastoviai Tandil mieste. Linkime daug laimės!

ARGENTINOS LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGA

Po vasaros atostogų Argentinos Lietuvių Jaunimo Sąjunga pradėjo savo veiklą. Jau turėjo pora susirinkimų. Paskutinis įvyko parapijoje, kuriame buvo nutarta organizuoti Pietų Amerikos trijų kraštų: Argentinos, Brazilijos ir Urugvajaus jaunimo suvažiavimą, kuris įvyks Aušros Vartų parapijos salėje š.m. balandžio 17 d. Bus svarstomas pasiruošimas VI Pas. Lietuvių Jaunimo Kongresui Australijoje.

Visi, kurie domisi vykti į VI Pasaulio Liet. Jaunimo Kongresą kaip atstovai, dalyviai ar turistai, prašome kreiptis į Nestorą Ruplėną: Telef. 601 - 2989.

ras, kuriame dalyvauja duktė Olga ir anukai, pritaikintą pamokslą pasakė kleb. kun. Aug. Steigvilas. Po mišių šventoriuje visi giminaičiai ir dalyviai pasveikino ponus Čekanauskus su auksiniu vedybų jubiliejum.

J. Kuklis apsilankė parapijoje

Inžinierius J. Kuklis, kuris gyvena su savo mamyte Francisca Martin de Kuklis Neuquen mieste, š.m. balandžio 5 d. apsilankė Aušros Vartų parapijoje, susipažino su bažnyčia, su muziejumi, lietuvių sale ir nusipirko nemaža spaudos apie Lietuvą, jos istoriją, jos laisvės kovas. J. Kuklis, kurio tėvelis dalyvavo Šv. Cecilijos chore, jaučiasi esąs lietuvių vaikas ir nori išmokyti lietuvių kalbos ir susipažinti su lietuviškom tradicijomis. Norėtų sudaryti lietuvišką šeimą su lietuvaite.

Bruno Verbickas gyv. San Luis provincijoje padovanojo Lietuvių Muziejui Avellanedoje dvi maldaknyges išleistas Vilniuje: 1905 m. "AUKSO ALTORIUS" - lietuviškai ir 1915 m. administratoriaus Apostolico Cas. Michalkiewicz - lenkiškai.

Už auką, nuoširdus aciū.

"MINDAUGAS" PAMINĖS 56-rių METŲ SUKAKTĮ

Š.m. gegužės 9 d. šeštadienį, 21 val. su įdomia programa bus paminėta 56 metinės, o gegužės 10 d. 17,30 val. Maria Aukšiliadora bažnyčioje bus Šv. Mišios už "MINDAUGO" mirusiųs narius, kuriose giedos puikusis Aleksandro Kazimiero Šaulio vadovybėje "Mindaugiečių" choras. Visi yra kviečiami gausiai dalyvauti minėjime ir bažnyčioje.

GIMĖ

Nely Sittmer ir Jurgis Kliaugai džiaugiasi pirmgimiu sūneliu, gimė pr. metų spalio mėnesį, kuriam duotas vardas VYTAS. Sveikiname! ir sveikiname su lietuvišku vardu!

Skaityk LAIKĄ.

Kun. Aug. Steigvilas dalyvaus marijonų kapituloje

Šiaurės Amerikos Šv. Kazimiero Provincija š.m. balandžio 21, 22 dienomis Čikagos mieste šaukia savo kapitulą, kurioje dalyvaus Avel'anedos namo vyresnysis kun. Aug. Steigvilas, aplankydamas ta proga savo senus pažįstamus argentiniečius ir draugus šveikšniškius, kurie turi sudarę net savo draugiją Čikagos mieste.

SUKAKTUVININKAI ROSARIO

Veronika Paliulytė - Zagreckienė, 25 d. gegužės mėn. 1987 m. švenčia 90 metų savo amžiaus sukaktį. Buvo Rosario Lietuvių B-nės aktyvi narė, Rosario Lietuvių jaunimo tautinių šokių pirmoji mokytoja. "Maitonio" choro veikli dalyvė, kuri iki išėjimo į pensiją visą laiką šv. Kazimiero Lietuvių bažnyčioje giedojo, niekuomet neapleisdama šv. Mišių. Nors jau 90 metų, bet gerai jaučiasi ir stipri sveikatoje. Gyvena pas sūnų Alfonsą, kuris su žmona gana gerai ją prižiūri ir senatvės našta lengvina.

Rosario Lietuvių Bendruomenė sveikina sukaktuvininke 90 m. proga ir linki dar daug saulėtų metų. Sūnus Alfonsas ir duktė Veronika ruošia savo mamai sukakties proga iškilmin gas vaišes.

Petras Daugis gyv. Rosario, General Mitre 4673. Šv. Kazimiero ilgametis tarnautojas, kuris rūpinasi "REPÚBLICA DE LITUANIA" mokyklos inventoriaus pataisa. Šiais metais sausio 27 d. savo gausioje šeimoje atšventė 87 metus. Nenuilstamas vis trusia savo pareigose. Rosario Lietuvių B-nė ir T. T. Marijonai jam linki stipriam dar sulaukti visos šimtinės.

Elzbieta Matulienė, Antano Matulio žmona gyv. Pueblo Nuevo - Rosario, Polonia 571 turinti jau 84 metus, 2 metai kaip serga. Gydosį vyro Antano ir dukters Elviros prižiūrima savo namuose. Gimines, artimieji bei pažįstami prašomi ligonę aplankyti ir suteikti didį džiaugsmą bei nudžiuvyti skausmo ašaras. Visi linkime greitai pasveikti.

Veronika Palaikienė su šeima atidarė vilnonių siūlų dėl mezgimo ir kitokių reikmenų didelę krautuvę Castro Barros 4917. Lietuviams duodama nuolaida: "tad savi pas savuosius". Visai p.p. Palaikių šeimai naujoje prekyboje daug sėkmės ir lietuviams prašomi gera proga pasinaudoti.

Julius Jokubka gegužės 15 d. švenčia 89-sias amžiaus metines. Jis yra

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE SAN MARTIN 3175 Lanus.

Kiekvieną šeštadienį SLA salėje vyksta nuo 16 va andos tautinių šokių mokymas jaunuolių ir vaikų. Tėveliai yra prašomi leisti savąjį atžalyną dalyvauti šioje kultūrinėje veikloje:

Balandžio 26 d. 10 val.

VISUOTINAS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Po susirinkimo 13 val. įvyks ASADO PIETŪS IR VEIKLOS SEZONO ATIDARYMAS

AUŠROS VARTŲ LIETUVIŲ PARAPIJĄ, SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ ARGENTINOJE

MOTINOS DIENĄ PAMINĖS

Gegužės mėn. 17 d.

su sekančia programa:

10.00 val. Šv. Mišios už gyvas ir mirusias motinas bažnyčioje.

10.45 val. Mirusiųjų motinų prisiminimas prie lietuviško kryžiaus.

18.00 val. SLA salėje motinų paminėjimas su meno programėle ir su arbata.

Visus kviečia

S.L.A. Centro Valdyba.

Katalikių Moterų Draugija "BIRUTĖ" šių metų ruošia

Gegužės 31 d.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

Programoje:

12 val. Šv. Mišios artimoje koplyčioje.

13 val. asado pietūs su menine programa. Laukiame Jūsų malonaus atsilankymo.

"Birutės" Draugijos Valdyba

Aušros Vartų bažnyčios zakristijonas, stiprios sveikatos ir energingas, tik truputį neprigirdi ir neprimato. Emilija Jokubkaitė Varanauskienė balandžio 18 švenčia 84 m. amžiaus. Jonas Girgaliūnas, parapijos kaimynas, irgi 84 metelius yra atšventęs ir Andrius Sinkevičius, Karolis Matkauskas, taip pat, 84 yra atšventę. Lūda Mikeliūnienė vasario 11 d. sulaukė 80 m. amžiaus. Sveikiname!

"BIRUTĖS" DR.-JOS NAMUOSE IŠNUOMUOJAMAS KAMBARYS

Viešam ar dviem asmenim su visa patogumais, calle Jorge 330, Adroque. Kreiptis pas ponus Gražulevičius: Quintana 1269, Adroque, arba pas ponus Macaičius: Republica Argentina 3471, Valentijn Alsina, Telefonas 208 - 9977.